

Helmuth Nowak

**MILITARY
MILITARY**

Smrt sklízí na Krymu

Smrt sklízí na Krymu

Přeložil: **JIRÍ NOVOTNÝ**

Helmuth Nowak: Smrt sklízí na Krymu

Vydání první

Copyright © 2008 Helmuth Nowak

All rights reserved

Vydalo nakladatelství Baronet a.s., Izraelská 6, Praha 10, www.baronet.cz
v roce 2010 jako svou 1515. publikaci

Český překlad © 2010 Jiří Novotný

Přebal a vazba © 2010 Ricardo a Baronet

Ilustrace na přebalu © 2010 Karel Řepka

Sazba a grafická úprava Ricardo, Sudoměřská 32, Praha 3

Tisk a vazba: **FINIDR**, s. r. o., Český Těšín

Veškerá práva vyhrazena.

Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována
či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.

Název a logo BARONET® jsou ochranné známky zapsané

Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.

ISBN 978-80-7384-292-5

BARONET

Praha 2010

Helmuth Nowak

Smrt sklízí na Krymu

KAPITOLA 1

Mor na všechny diktátory, co jich jen na světě je! Počátkem února čtvrtého roku války (rozhodneme-li se započítat i obsazení Rakouska a českého pohraničí, potom pátého), bylo těžké rozhodnout, který z nich je neschopnější, ale také bláhovější. Přes těžké pouštění žilou a tisíce zmrzlých a omrzlých vojáků se španělský *caudillo* generál Francisco Franco y Bahome rozhodl posílit svou Modrou divizi, bojující u Leningradu, ale současně také pro jistotu souhlasil se vstupem amerických a anglických jednotek na španělská koloniální území v Africe.

Italský *duce* Benito Mussolini, rozzlobený porážkou 8. armády na východní frontě a také neúspěchy italských vojsk v Africe, svalil všechnu vinu na svého zetě, ministra zahraničí Galeazza Ciana, hraběte di Cortellazzo, odvolal ho z vlády (k těm neúspěchům přece došlo v zahraničí, není-liž pravda?) a přesvědčen o mnohem lepších výsledcích se řízení jeho resortu ujal sám. Vzhledem k tomu, že už zastával úřad ministerského předsedy, ministra vnitra, války, námořnictva a letectva, by si leckdo mohl pomyslet, že je těch úkolů na jednoho člověka snad až příliš, ale na druhou stranu se přece jednalo o *duceho* a ten měl nadlidské schopnosti, jak mu to alespoň vedoucí činitelé fašistického hnutí soustavně připomínali.

Také další samovládci se snažili zapsat do dějin nesmazatelným písmem, největší naději na vítězství v této nevyhlášené soutěži však přece jen měli dva největší hráči na světové scéně, shodou okolností stojící proti sobě.

Sovětský *vožd'* Josif Vissarionovič Stalin se po nečekaném vítězství u Stalingradu rozhodl, že už nebude čekat, až liknaví Spojenci otevřou druhou frontu proti Němec-

ku, a pod pohružkou drakonických trestů přikázal svým maršálům a generálům, aby nejpozději během roku rozdrtili nepřátelská vojska, osvobodili okupovanou vlast a další území, na něž si dělal nárok. K dosažení tohoto cíle podle něj stačilo jediné: útočit a zase útočit bez ohledu na ztráty a neomlouvat vlastní neschopnost poukazem na dosud velmi silné a úporně bojující svazky wehrmachtu.

Německý *Führer* a říšský kancléř Adolf Hitler nevybíravými slovy požadoval naprosté vítězství svých zbraní jak na východě, tak na západě, na severu i na jihu, na zemi, na moři, pod jeho hladinou i ve vzduchu. Veden svou neomylnou intuicí rozhodl, že jeho největší protivník už musí mlít z posledního, že postačí jediný slabý úder a ohromná Stalinova říše na hliněných nohou se definitivně zhroutí. Prikázal neustupovat hordám ze stepí ani o krok, nechat prakticky už vykrváčenou Rudou armádu pokračovat v bláhových útocích a vybít tak její zbývající bezvýznamné zálohy, kterým se dosud podařilo uniknout ocelové německé pěsti, do posledního vojáka, ať už muže nebo ženy.

Praktické důsledky těchto dvou protikladných požadavků znamenaly každou hodinu tisíce mrtvých a neustále se prohlubující oceán prolité lidské krve. Vůdcova víra v nadlidské schopnosti německého vojáka vedla k neustálému rozměňování sil, amatérské popírání Clausewitzových zásad znamenalo, že příliš slabé pouštní sbory byly rozemílány v Africe, horské divize na východní frontě nestačily dobýt Murmansk, kam směřovaly stále početnější konvoje se spojeneckou válečnou pomocí, jednotky svírající kruh kolem Leningradu decimovala neustále rostoucí přesila nepřítele, skupina armád B, která se ve skutečnosti skládala pouze ze 6. armády doplněné slabě vyzbrojenými a motivovanými rumunskými, maďarskými a italskými sbory, dostala na frak u Stalingradu a skupina armád A neměla dost síly, aby prorazila vysokohorským pásmem Kavkazu a dobyla pro Říši rozsáhlou a vysoce produktivní naftovou oblast mezi Černým a Kaspickým mořem.

Po Stalingradu se ruské tankové brigády opojené vítězstvím draly nezadržitelně na západ a nad skupinou armád A se začal vznášet přízrak nové, mnohem děsivější porážky, hrozící obklíčením milionového uskupení. Stejně jako kdykoli v minulosti, i tentokrát vydal Vůdce striktní zákaz jakéhokoli ústupu, a jen díky odvážným machinacím generálního štábu se podařilo ještě včas stáhnout nenahraditelnou 1. a 4. tankovou armádu z užuž se stahujícího obrovského kotle.

17. armáda takové štěstí neměla. Na poslední chvíli se dal Vůdce sice přesvědčit, že armáda, přezimující bez spolehlivých dodávek zásob ve vysokých horách, nemá nejmenší šanci na přežití, dovolil ji však stáhnout jen do oblasti Kubáně, kde se měla připravovat na nový nápor proti ropné oblasti, jakmile to počasí dovolí. Čtyři německé a jeden rumunský sbor, jen velmi nedostatečně posílené těžkými zbraněmi, měly vzdorovat útokům šesti sovětských armád, vybavených vším potřebným – od tanků a letadel po kvalitní vlněné spodky a nátělníky, dopravované z amerických lodí přes Írán.

Německé jednotky, čelící náporu obrovské přesily, se směly stáhnout jen do Gótského postavení, narýsovaného Vůdcem. Tady se měly udržet nebo do jednoho padnout; každý krok zpět znamenal zahrávat si s rychlým polním soudem, rozhodl největší německý válečník všech dob – jak Vůdce neustále označovala propaganda říšského ministra Josepha Goebbelse.

K jeho smůle se za největšího vojevůdce všech dob považoval rovněž sovětský diktátor Josif Stalin. Také ten si k sobě volal maršály a generály a jednal s nimi jako přísný učitel se zaostávajícími žáky. Nařídil zlikvidovat 17. armádu, poslední německé uskupení, zdržující se na asijském kontinentu, kombinovanou operací, spojující mohutný pozemní útok dvou armád s překvapivým námořním výsadem. Britský premiér Winston Churchill mu neuváženě poslal dokumentární film zachycující spojenecké vylodění v severní Africe, k němuž došlo v listopadu 1942, a sovětský *vožd'* dospěl k závěru, že co

se po dlouhých přípravách podařilo americkým a britským vojskům, to musí Rudá armáda, inspirovaná jeho moudrým učením, dokázat bez příprav, rovnou z chodu.

To ovšem nebylo jediným důvodem, proč tento značně sebevědomý rozkaz vydal. Pro sovětského vládce byl daleko podstatnější vedlejší, přísně utajovaný motiv – úspěšné vylodění mělo bázlivým Spojencům ukázat, jak snadné by pro ně mohlo být vysadit vojska na evropské pevnině a konečně otevřít neustále odkládanou druhou frontu proti Německu.

Špatně připravené vylodění ztroskotalo na palbě německých děl a narychlo sestavených improvizovaných jednotek, znovu však potvrdilo platnost starého úsloví „Odvážnému štěstí přeje“. Podle plánu měl hlavnímu výsadbku v prostoru Ozerejské zátoky předcházet klamný útok z moře proti jižnímu předměstí Novorossijsku. Obvyklá nedostatečná koordinace ruského velení ale vedla k tomu, že se tam slabé jednotky námořní pěchoty vylodily teprve v okamžiku, kdy už hlavní operace ztroskotala a ruské válečné lodě se stahovaly zpět do přístavů, aby se po rozednění nestaly snadnou kořistí německého letectva.

Malé jednotky, odvelené proti vylodění u Ozerejky, pak německému velení chyběly k odražení klamného pokusu u Novorossijsku. Sovětští velitelé, obávající se Stalinova hněvu pro geniálně vymyšlenou, avšak zpackanou operaci, v hrůze tentokrát zareagovali nečekaně bystře – začali vysazené roty rychle posilovat. Námořním pěšákům nahrával i příznivý terén. Místo vylodění svíraly pahorky, vhodné k obraně, s dominující, 450 metrů vysokou horou Myšako, zarostlou divokou džunglí stromů a hustých keřů, v nichž se mohla ukrýt celá armáda. Navíc je mohly úspěšně podporovat baterie velkorážních houfnic, umístěné o necelé dva kilometry dál na druhém břehu Cemeské zátoky. Tak se malý kousek dobyté země stal nepříjemným šídlem, zabořeným do boku 17. armády. Zpočátku jen drobná zanedbaná ranka se brzy zanítila a začala vážně ohrožovat celé tělo...

Prapor kapitána Klatta, vykrvácený na méně než polo-
viční stavy při obraně Krasnodaru, byl na počátku února
stažen do Novorossijsku, kde si měli zubožení vojáci
odpočinout a posílit prořídle roty nováčky. Všechno za-
čalo velmi nadějně – po nekonečných dnech utrpení na
Kavkazu a odrážení tvrdých útoků na krasnodarské
předpolí se vojáci mohli po dlouhé době zase vykoupat
a odvěšvit, dostali čisté prádlo a pořádnou teplou baštu,
a večer mohli zalehnout do *opravdových*, čistě povleče-
ných postelí. Měli pocit, že se dostali z pekla přímo do
ráje. Jejich sen bohužel trval jen několik hodin.

V noci se dřevěnými baráky kasáren rozlehlo chrčení
poplachových sirén. Pro prapor přijely nákladáky, které
je odvezly k Ozerejce. Tam měli jako jediná dostupná
záloha zkušených frontových bojovníků čelit ruskému
pokusu o výsadek. Zatímco likvidovali malé skupinky
námořních pěšáků, kterým se podařilo proniknout až na
břeh, rozvíjelo se o dvacet kilometrů dál původně klam-
né vylodění, které se díky příznivým okolnostem brzy
změnilo v ruský úspěch.

Prapor převezli zpět a o tři dny později dostal rozkaz
zaútočit na nejpevnější bod ruské obrany, horu Myšako.
Při nízkých počtech dosažitelných bojovníků a přesné
palbě dělostřeleckých baterií z východního břehu záto-
ky se jednalo o absolutně nesplnitelný úkol. Německým
velitelům, obvykle velmi rázným a rozhodným, svazo-
valo ruce pomyšlení, že se řízení celé operace ujal na
dálku sám Vůdce, nechtěli proto riskovat, že se dopustí
nějaké školácké chyby, a po tři dny plánovali a shromaž-
ďovali všechny dostupné síly, aby Rusy smetli do moře
hned prvním úderem.

Stejně ovšem uvažovali také jejich protivníci, jejichž
počinání neustále pozorně kontroloval sovětský vrchní
velitel Stalin. Během nocí, které jim nepřítel neprozře-
telně daroval, dopravili na břeh síly, původně určené
k hlavnímu vylodění, kanony k přímé palbě a tanky

z americké válečné pomoci. Než se Němci odhodlali zaútočit, vysadili na předmostí o rozloze třiceti kilometrů čtverečních na patnáct tisíc odhodlaných a dobře vyzbrojených mužů, a to byl teprve začátek.

* * *

Operace *Obrněný kopec* (toto jméno dal hoře Myšako podšikovatel Erich Breitner z první roty Klattova praporu) proto nezačala právě úspěšně. Samohybná děla, vyslaná pěšákům na pomoc, zničila palba těžkých baterií z protější strany zátoky a minová pole, a mnoho užitku nepřineslo ani nasazení dělostřeleckého oddílu podplukovníka Grossmanna, disponujícího skvělými 88mm děly – především proto, že musela střílet naslepo do hustého podrostu, v němž se Rusové opevnili. Když se dělům z protějšího břehu podařilo vyřadit dvě osmaosmdesátky, nařídil štáb operace stažení celého oddílu – osmaosmdesátky byly příliš cenné na to, aby je bylo možné riskovat, nota bene bez nejmenšího užitku.

Po ztroskotání útoku se německý Vůdce rozběsnil a přikázal zahnat Rusy do moře za každou cenu, všemi dostupnými prostředky. Nad Myšakem se znovu objevily štuky, „změkčující“ jeho obranu před zahájením pěšího útoku.

Ve chvíli, kdy přiletěly, se podšikovatel Erich Breitner plížil lesem a snažil se najít skulinu v ruských opevněních. Narazil na zemní bunkr se dvěma kulometry, a zatímco přemýšlel, jak jej dobýt, jeden z útočících letounů zchytal zásah kulometnou palbou. Pilot ve snaze co nejrychleji uniknout odhodil pumy bez míření a vytáhl stroj do vysoké „svíčky“. Náhodně svržené pumy si našly cíl samy. Přesněji řečeno dva cíle. Kulometný bunkr se po zásahu rozletěl jako ptačí hnízdo, do nějž se silně opřel vítr, hned nato však tlaková vlna zvedla Ericha ze země a odmrštila ho na strom za jeho zády. Prudká rána mu vyrazila dech a Erich omdlel.

„Tady leží, kurva drát, ten náš blbej kamarád,“ zarýmoval si vrchní svobodník Tiemann, plazící se přes kořeny, pronikavě páchnoucí plísní.

„Je po něm?“ ozval se z trnkového keře Hasse.

„Nevím. Možná. Je bledej a nehejbá se.“

„Do prdele! Ale kdyby bylo po něm, má nějakou cenu se s ním tahat?“

„To snad nemyslíš vážně! Ivani ho tu najdou a zprzní ho. To bys chtěl? Aby mu vyřezali na čelo nebo na prsa hákovéj kříž? Aby do něj kopali a chcali na něj?“

„No jo, pořád! Říkám snad něco?“

„Nic, jen samý blbosti. Tak pojď, popolezem!“

Do nosů je udeřil ostrý pach výbušniny. Tiemann od sebe trochu odsunul větev keře a zadíval se na rozvalené zbytky bunkru.

„Je to dobrý,“ zašeptal. „Nějakej pilot tady měl set-sakra dobrou trefu. Oni když chtějí, přece jen občas dovedou docela slušně zabrat.“

Dolezli k Erichovi a zalehli vedle něj. Tiemann mu rozepnul knoflíky a strčil ruku pod blůzu, aby zjistil, jestli mu ještě tluče srdce.

„Nevím,“ zašeptal nejistě Hassemu. „Nic necítím.“

Hasse vytáhl z pochvy bodák a přiložil čepel k Erichovým ústům. Po chvíli ji zvedl k očím, přetřel prstem sraženou páru a řekl: „Dýchá. Slabě, ale dýchá. To znamená, že žije.“

Zkontrolovali, jestli jejich kamarád (a velitel) někde nekrvácí, spokojeně pokývali hlavami, překulili ho na celtu a plazili se zpět k rotě. Po dvaceti metrech – a stovkách keřů, přes něž se museli prodrat – se zastavili, aby se mohli vydýchat. Po krátké poradě beze slov se postavili a chvíli naslouchali. Slyšeli hlasitý hovor z ruské strany, nic však nenasvědčovalo, že by je pohyb prozradil. S povzdechem uchopili cípy cely a v předklonu ji táhli dál k pozicím.

Drncání přes kořeny Ericha probralo. Několikrát se

sípavě nadechl a pak se rozkašlal. „Volové,“ řekl slabým hlasem. „Co to se mnou vyvádíte?“

„Tak my jsme u něj volové,“ řekl Hasse hořce. „To je vděk, co?“

„To víš, za dobrotu na žebrotu,“ ujistil ho Tiemann. „Tak to v Německu chodilo vždycky.“

„Počkejte, nechte mě vstát! Můžu přece jít sám.“

„Já nevím. Neměl by tě nejdřív prohlídnout nějaký saniták? Jestli nemáš něco zlomenýho nebo tak...“

Erich zvedl nejdříve jednu a pak druhou ruku. Totéž zkusil s nohama.

„Nevypadá to,“ řekl. „Tak počkejte, já vstanu!“ Posadil se, zvedl se do dřepu a pak do stoje. „Fajn, to by šlo. Díky, kluci!“

„No jo, za tvý díky si toho tak koupím!“

„Hele, a kde je můj samopal?“

Oba zachránci se na sebe nejistě podívali.

„To jako myslíš... tvůj *schmeisser*?“ zeptal se užasle Hasse.

„Jo, přesně ten!“

„Tak ten jsme nikde neviděli. Kdoví, kam odlítl. Třeba ho to rozsekalo. To udělala ta bomba, že jo? Omráčilo tě to.“

„Pročs tam vůbec lez?“

„Copak vám doma neříkali, jak jsou procházky v lese zdravý?“ zeptal se svých zachránců Erich.

Tiemann uvážlivě pokýval hlavou. „Už je to tak,“ vzdychl. „Blouzní.“

„Já bych řek, že blbne,“ přikývl Hasse. „Tak co bude? Jdeme? Nebo chceš jít hledat to svoje chechtavý železo?“

Erich se jen ušklíbl a Tiemann na něj pohlédl s nadějí, že se dočká jedné z jeho ironických, ale nanejvýš přiléhavých odpovědí. Erich však pouze zavětril a máchl otevřenou dlaní k zemi. Všichni tři bez nejmenšího hlu-ku padli na kolena a lokty a nanejvýš obezřetně se začali plížit do křovin.

Hasse se zadíval na Ericha a téměř nepatrně, snad jen o několik milimetrů, trhl hlavou nahoru.

„Ivani,“ naznačil mu podšikovatel sevřenou pěstí. Hasse se překulil a připravil karabinu ke střelbě.

„Ještě počkej!“ signalizoval mu Erich opakovaným sklopením otevřené dlaně.

Ruská hlídka, procházející houštím, se krátce zastavila u rozbombardovaného bunkru. Ke třem kamarádům dolehly vzrušené hlasy. Kupodivu nezněly zlostně, spíš udiveně. Erich znal jen několik ruských výrazů, podle kadence řeči by si však troufl celý dialog dvou obyčejných venkovanů, navlečených do vatovaných uniforem, slovo od slova překládat.

„Podívej, jak jsou ty Němci šikovní! Nic nevidí, ale stejně trefí.“

„Počkej, počkej, my přece dovedem válčit taky! Co takový Stalingrad? Tam sme jim pěkně natrhli zadek.“

„Stalingrad, Stalingrad... Až jim ho natrhnem v Berlíně, to teprv bude něco! Zatím si chodí po svatý matičce Rusi, jako by jim patřila.“

„No jo, taky to jednou vezme konec. A podle mě už to nebude dlouho trvat. Komisař říkal, že bysme už do brambor mohli být doma.“

„Jo, doma! Tam, odkud sem já, sou ještě pořád frickové. To dá nějaký práce je vyhnat.“

K německým vojákům doletěl čpavý zápach machorky. Válka neválka, na chvíli pocítili ke svým protivníkům soucit.

KAPITOLA 2

Dobytí Myšaka se ukázalo nad síly jediného zuboženého praporu. Velitel divize po poradě s velitelem sboru odtud Klattovy vojáky pod rouškou noci stáhl. Nemělo cenu, aby je tam nechal vybit, jak vždycky požadoval Vůdce, přinejmenším do doby, než se podaří shromáždit dostatečné síly, které by horu obsadily, nebo ji alespoň obklíčily tak těsně, aby se nahoru nedostal už ani jediný náboj, jediný komisárek.

Široce koncipovaný útok předpokládal, že se letectvu nebo námořnictvu podaří vyřadit těžké houfnice na protějším břehu zátoky. Že se povede zastavit ruský přísun zásob, probíhající po moři. Že se situace na nějakém jiném místě fronty vyhrotí natolik, aby to odpoutalo Vůdce dotěrnou pozornost od tohoto úseku.

„Je to jako plané neštovice,“ vyjádřil se o ní zástupce zpravodajského důstojníka divize kapitán Leo, hrabě von Terck. „Svědí jako čert, ale pokud se chceme vyhnout nepříjemným následkům, nesmíme se ani poškrábat.“

Jeho nadřízený major Rummel k hraběti pobaveně vzhlédl. „Napsal jste poslední dobou hodně podařených básní?“ zeptal se laskavě.

„Já? Ne. Proč?“

„Ale nic, jen tak!“

Major se znovu vrátil ke svým papírům a urozený kapitán si pomyslel, že se o Vůdci mohl vyjádřit ještě mnohem příkřeji. Přirovnání k planým neštovicím se mu docela zamlouvalo, stejně tak dobře by je však mohl nahradit syfilidou. Ale to by ho major, jakkoli o svém vrchním veliteli smýšlel naprosto stejně, mu-

sel okřiknout. A kdoví, třeba i právem. Nelze přece někomu přísahat věrnost, a pak se mu po straně vysmívat...

(O několik let později si von Terck přečte, jak se v téže době o německém kancléři vyjadřovalo britské ministerstvo informací: „Hitlerova strategie je jednou z největších výhod Spojenců. Všichni máme zájem na tom, aby on a jeho instituce přetrvali do konce války.“ A musel si přiznat, že se jedná o mnohem elegantnější vyjádření, než na jaké se zmohl sám.)

* * *

Co bylo pro důstojníky příkazem cti, pro vojáky v zákopech se stalo otázkou přežití, neboť polní četnictvo a udavači mezi mužstvem měli uši všude. Proto podšikovatel Breitner vyskočil, jako by ho bodla vosa, a hnál se do zákopu, kde Martin Hasse bezstarostně kázal nováčkům: „Angličané tvrdí, že německý lid ztratil víru ve vítězství...“

„Zbláznil ses?“ vykřikl rozhněvaně.

„Já? A proč, prosím tě?“

„Že tady kafráš takový vlastizrádný kecy! Chceš jednu po hubě, nebo raději zmlkneš sám?“

„No dovol? Jakýpak vlastizrádný kecy? To bych si vyprosil! Copak je doktor Plechová huba nějaký vlastizrádce?“

„Kde jsi zase přišel k takový pitomině?“

„Kde asi! Čtu tady našim novým posilám projev pana říšského ministra informací Pepíka Goebbelse po Stalingradu,“ řekl Hasse dotčeně a pozvedl do čtverečku složený výtisk *Völkischer Beobachteru*. „Vyjádřil se na masovém shromáždění ve Sportpalastu. Taky by ses měl o takový vážný věci zajímat! Posad se k nám a poslechni si to,“ řekl a znovu se sklonil k novinám.

„Ptám se vás,“ kouzlil hlasem ve snaze napodobit ministrovu vemlouvavou dikci, „věříte s Vůdcem a s námi v konečné a totální vítězství německého lidu? Ptám se:

Jste rozhodnutí následovat Vůdce v úsilí vybojovat vítězství?

Za druhé: Angličané tvrdí, že boje již unavily německý lid. Ptám se: Jste připraveni stát s Vůdcem jako falanga vlasti v zázemí bojujícího wehrmachtu až do vítězství?“

Hasse se rozhlédl po svých posluchačích, hlučně do sebe nasál vzduch a pak si postěžoval nebesům: „A já že prý kecám! A to mi řekne kamarád v takový vážný chvíli, kdy vlast vyhlašuje totální válku!“

Erich nad ním znechuceně mávl rukou a vrátil se ke své předchozí činnosti – rozebral, překontroloval, vyčistil a naolejoval ukořistěný ruský samopal PPŠ, který mu měl posloužit jako náhrada za ztracený schmeisser. V mrazech snad nebylo lepší zbraně, Rusové na rozdíl od německých konstruktérů počítali s nízkými teplotami, takže se jejich výtvary jen málokdy zasekávaly.

Erich dosud s pocity hořkosti vzpomínal na události první zimy v Rusku, kdy většina německé výzbroje sehlala, závěry zbraní zamrzly a motory vozidel a letadel bylo možné nastartovat teprve po dlouhém rozmrazování. To, pomyslel si, bylo hlavním důvodem, proč naše ofenziva proti Moskvě zkrachovala a Ivani nás hnali někde až o tři sta kilometrů dál. Všichni tvrdili, že hlavním důvodem bylo, že jsme nedostali zimní oblečení a museli bojovat ve čtyřicetistupňových mrazech jen v letních uniformách. To je jistě pravda, v těch lehkých hadrech to nebyla žádná legrace a žádný Řád zmrzlého masa, který jsme potom dostali, nám to strádání nemohl vynahradit. Ale když se člověk za všechno to utrpení nemohl Ivanům ani pomstít, když se mohl spolehnout jen na ruční granát, lopatku nebo bajonet, pak už by snad bylo opravdu lepší vyzbrojit se luky a šípy, kušemi a halapartnami.

Natáhl a klapl závěrem samopalu. Věčná škoda schmeisseru! pomyslel si. Chladnokrevně, zblízka vypálená dávka často složila celou rojnici Rusů; devítimilimetrové střely měly dost razance na to, aby, pokud

rovnou nezabily, dokázaly zasaženému utrhnout ruku nebo nohu. Ruské střelivo ráže 7,62 mm tohle nedokázalo, zato však diskové zásobníky PPŠ skrývaly jednadsmesát nábojů, což občas také nebylo k zahození. A navíc na ně bylo spolehnutí i v krutých mrazech, neboť ruské oleje a vazelíny nikdy nezamrzaly.

Kdyby tak bylo možné spojit přednosti obou zbraní a vytvořit nějaký PPSchmeisser, a navíc ještě přidat delší dostřel a přesnost zásahů, jimiž se vyznačuje puška, co by si člověk mohl přát víc? Rozhodně by to bylo užitečnější než věčně slibované tajné zbraně, z nichž se nakonec vyklubou jen ten pitomý pancrfaust...

Nic proti tomu, že i bezbranný pěšák konečně dostal do rukou poměrně spolehlivou protitankovou zbraň – rozhodně je to pořád lepší než se vyděšeně choulit na dně zákopu a doufat, že ho ruské téčko přejede a požene se dál. Že se nezastaví a nezačne se otáčet na místě, dokud vojáka nerozmázne na krvavou kaši, což se v poslední době stalo oblíbenou zábavou ruských tankistů. Jenomže pořád je tu ještě malý dostřel, ubohých třicet metrů je jako když plivne; to i ručním granátem je možné dohodit dál. Odvážně se vztyčit a vypálit, hrdě nosit odznak za zničený tank je sice náramná věc, jenomže to by ty jejich téčka nesměly mít vepředu kulometry...

A když už jsme u těch tanků, a třeba i letadel... Co takhle spojit technickou převahu německých strojů s ohromujícími ruskými počty? Německý tank typu IV si celkem snadno poradí se třemi čtyřiatřicítkami Ivanů, jenže když se jich proti němu žene šest nebo osm...

Štuka a messerschmitt jsou skvělé bojové nástroje, na světě pravděpodobně není mnoho letadel, která by se jim vyrovnala. Ale ruských šturmoviků, jaků a jak se všechny ty jejich *samolety* jmenují, teď přilétá třikrát pětkrát víc, což není právě dobré pro morálku, nemluvě ani o koncích, k jakým to vede na obloze.

Ti parchanti mají všeho dost, pomyslel si rozmrzele. Co nedokážou vyrobit sami, to jim pošlou Američané, kteří by udělali líp, kdyby se starali o to, co se děje na

jejich kontinentu, a nechali starou dobrou Evropu, aby si své záležitosti vyřídila sama. Nebo kdyby se starali o svou vlastní válku s Japončíky.

Jako by nestačilo, že Ivani mají své vatované kabáty a kalhoty, válenky, ve kterých si noha hová v teploučku jako doma u pece, ušanky a kdovíco ještě. To jim Amíci musí ještě dodávat těžké zbraně a munici, jídlo, boty i viks na ně; všechno od nákladních lodí až po jehly na šití. A léky, Bože můj, léky a zdravotnický materiál – a kolik našich chlapců muselo bídně zajít na to, že je ani nebylo čím obvázat, a vykrváceli, zašli na sněti, protože se k jednotkám na frontě nedostal ani ten pitomý aspirin!

Zdálky k němu doléhal Hasseho vzrušený hlas, bijící na poplach: „Jste vy a německý národ rozhodnutí pracovat denně deset, dvanáct, a bude-li to třeba, i čtrnáct či šestnáct hodin pro vítězství?“

Šašek jeden! pomyslel si trochu dopáleně.

Ano, ale kdo? Říšský ministr Plechová huba, nebo Hasse, který se v duchu tetelí radostí, že může zcela bez-trestně ironizovat německé nadšení pro totální válku?

„Také po této otázce,“ pokračoval Hasse, „propuklo celé shromáždění v nadšený jásot, v němž převažovalo slovo *Ano!*, vyrážené z tisíců hrdel.“

„Souhlas z tisíců hrdel, Ivan nám natrhne prdel,“ pronesl Erich polohlasem a ze zvyku se rozhlédl, jestli ho někdo nemohl zaslechnout. „Ach jo! Dala by se někde v téhle díře splášit kapka chlastu?“

* * *

Jakkoli se tomu chladně uvažující mysl zdráhá uvěřit, Erichovu prosbu nebesa jen o malou chvíli později vyslyšela. Hasse dosud předčítal Goebbelsovy vzrušené věty, jimiž přiměl účastníky shromáždění ve Sportpalastu k souhlasu s vyhlášením totální války („Chcete totální válku? Chcete ji, bude-li to třeba, totálnější a radikálnější, než si dnes vůbec můžeme představit?“), když

Erich zaslechl, jak někdo venku volá jeho jméno. Zajel palci pod opasek a urovnal záhyby na blůze – předpokládal, že ho hledá zase jedna z kontrol, vysílaných ze štábu praporu, pluku, možná snad i divize, které se horečně snažily zdůvodnit, proč se dosud nepodařilo zahnat tu „směšnou hrstku“ ruských námořních pěšáků do moře, a vyšel z úkrytu.

„Ahoj!“ pozdravil ho povědomý poddůstojník s insigniemi zdravotní služby.

„Ahoj! Tebe jsem tu opravdu nečekal,“ usmál se Erich, napřáhl ruku ke stisku a horečně přemýšlel, kdo to u všech čertů může být a co po něm chce.

„Nevzpomínáš si? Huber, Johann. Medik od Krasnodaru, tvůj skorosoused z Berlína.“

„Aha,“ řekl Erich nejistě.

„Měli jste tam zraněného, zdravotníci mysleli, že už je po něm, a hodili přes něj deku. Vykrvácel.“

„Už vím! Chtěl jsi o tom tehdy napsat hlášení... Já ho napsal taky, jenže velitel roty ho spálil.“

„Proč, proboha?“

„Viš... Říkal, že mu tím už nijak nepomůžem a že si tím vykoleduju leda tak vyšetřování. A u toho nikdy nemůžeš vědět, s čím ti vyšetřovatelé nakonec vyrukou. Můžou přijít se zanedbáním povinnosti, což by ještě nebylo tak úplně nejblbější, ale třeba taky s katastrofálním úpadkem morálky. S nedostatečným zápalem pro konečné vítězství. Se záměrnou sabotáží válečného úsilí. A než se naděješ, celá rota si to pošupajdí k trestnému praporu.“

Ne že by byl náš nadporučík srab, je to velitel, jak má být. Ale stará se o manšaft, jako bysme byli jeho vlastní. A jak dopadla tvoje zpráva?“

Medik pokrčil rameny. „Co jsem tak slyšel, náčelníci rozhodli, že naši sanitáři prostě potřebujou důkladnější odborné školení. Tak nám poslali lektora, který teď s nima probírá dějiny NSDAP a druhý díl *Mein Kampf*. První zná každý, většinou ho brali ještě ve škole, ale druhý už přečetl málokdo. Ty ho snad znáš?“

Erich se ušklíbl. „V zákopech na to jaksi není čas. Ale slibuju, že se do toho pustím, jen co... Prostě...“

„Všichni jsme na tom stejně,“ ujistil ho Johann vážně. „Já taky říkám, že se do toho dám hned po vítězství. Zatím mám plno jiné práce. Neříkám, že důležitější, ale...“

Oba se na sebe zkoumavě zadívali.

Kam až jsme to dopracovali? blesklo Erichovi hlavou. Jeden Němec si dnes musí dávat pozor, co řekne druhému. A ještě vážněji: jeden voják aby se bál promluvit na plnou hubu před druhým vojákem!

Rozhodl se. „Ale upřímně řečeno,“ prohlásil, „raději si přečtu nějaký klasický dílo. Německou historii. Království, císařství a tak.“

Johannovi se očividně ulevilo. „To já taky,“ řekl. „Ale nebudem tu přece stát v tom ledovém větru. Máš tu nějaký koutek, kam bysme si mohli zalézt? Nesu flašku šnapsu. Tak aby nám ji někdo nevychlastal...“

„Tím jsi měl ovšem začít!“ rozzářil se Erich. „Bože můj, a já jsem se bál, že nic tak blahodárného jako šnaps snad už ani neexistuje!“

* * *

Přitukli si bílými plechovými hrníčky s modrým okrajem a blaženě pováleli na jazyku doušek třetířadé kořalky, kterou pálili kuchaři z jablek, osiřelých na stromech za vyhořelými a opuštěnými chalupami. Statečně se na sebe zašklebili. „Chuť není nic moc,“ připustil Johann, „ale za chvíli si zvykneš. Hlavní věc, že to má grády.“

„Koneckonců,“ filozofoval Erich, „takový voják toho vlastně ani tak moc nepotřebuje. Aby na něj nikdo nestřílel, aby byl v suchu a teple. Aby měl co žrát a kouřit, a pak ovšem trochu toho tekutýho potěšení...“

„Když už jsme u toho potěšení, zapomněl jsi ještě na ženský,“ připomněl mu Johann.

„A ty... máš snad nějaký přísun? Já myslel, že jen štábní oficiři. Všechny ty holky od dálkopisů a tak...“